

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Recepit quidem Iulius Athanasium & reliquos Episcopos in suam communionem. non tamen eis Ecclesias suas restituit, nisi per consequentiam. Sozomenus explicatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

& reliquos Episcopos in suam communionem. non tamen eis Ecclesias suas restituit, nisi per consequentiam. Sozomenus explicatus.

IV. Verba Iulij ac Sozomeni hæcenus malè intellecta fuerant, ideòque explicanda fuerunt accuratè.

V. Orientales Sardica congregati secessionis suæ causas rejiciunt in occidentales: eo quod illi cognoscere vellent de causis orientalium. Probatur ex synodica eorum epistola.

VI. Occidentales aliter censebant quàm orientales. Iulius scripsit depositiones Episcoporum Ecclesiarum apostolicarum, ac præcipuè Alexandrina, fieri non posse in Oriente inconsulta sede Romana. Explicantur verba Iulij adversus detortas aliorum interpretationes.

VII. Magna erat per illas tempestates dignatio Ecclesiarum apostolicarum, ad quarum doctrinam hæreticos provocant antiqui patres. Unde fiebat ut Episcopis illarum Ecclesiarum incumberet necessitas arctissima communionis.

VIII. Sed præcipuè causas Episcoporum Alexandria ad sedem apostolicam ante omnia referendas esse, juxta consuetudinem, contendit Iulius: qui consuetudini tribuit exemplum semel usurpatum. Notatur Cardinalis Pervonius, & refutatur.

IX. Orientales iniquo animo ferunt Maximum Episcopum Constantinopolitanum, à secunda synodo dejectum, Romam esse profectum, ut illic causam suam refricari procuraret. Itaque soluta tunc est Ecclesiarum communio. Quæ res magnam sollicitudinem attulit occidentalibus. Quid sibi arrogaverim in causa Maximi.

X. Si canones Sardicenses recepti tum fuissent, inventa erat occasio qua revocarentur in usum. Sed eorum ne verbum quidem in epistola occidentalium, qui nihil aliud contendunt quàm ut unà cum orientalibus cognoscere possint de causa Maximi.

XI. Referuntur verba epistola Concilij Italia ad Theodosium.

I. **E**XAMINANDUM deinceps nobis incumbit an canones Sardicenses recepti fuerint per universam Ecclesiam. In antecessum autem adnotandum est iniquum omnino visum esse orientalibus si occidentales Episcopi etiam in plenario Concilio tentarent retractare judicia in synodis orientalibus facta, quod eo pacto harum synodorum auctoritatem violari manifestum esset. Itaque vix credi potest eos ita comparatos fuisse ut solius Romani Pontificis auctoritatem sua superiore esse confiterentur, præsertim cum schisma recenter adversus illum fecissent, eumque ob hoc excommunicassent quod caput esset eorum qui leges ecclesiasticas pessumdederant: *Ut duces & principem malorum, qui primus januam communionis sceleratis atque damnatis aperuit, ceterisque adiutum fecit ad solvenda jura divina.*

II. Orientales enim, per illas tempestates, regulam hanc certam & indubitam ecclesiasticæ disciplinæ esse contendebant, res in Oriente judicatas retractari non posse in

Occidente, nec è contrâ. Ita namque affirmavit Concilium Antiochenum in epistola ad Iulium Papam: in qua Episcopi adferunt exemplum damnationis Pauli Samosatensis ab Episcopis orientalibus decretæ, quam Occidens recepit consensuque suo firmavit absque novo examine; sicut etiam Oriens recepit & approbatione sua confirmavit damnationem à synodo occidentali decretam adversus Novatum. At Iulius Papa respondens huic epistolæ Concilij Antiocheni, non contradicit absolute supremam esse Conciliorum orientalium auctoritatem; sed Athanasij tantum factò inhæret explicandòque judicio quod adversus eum latum fuerat in synodo Tyria. Ait enim illud esse irritum, quod adversus Athanasium Presbyterumque ejus Macarium testimonia absentibus illis recepta fuerint à iudicibus delegatis apertissimis Athanasij hostibus & ab eo ejuratis; ideòque judicium illud integrum non fuisse, sed tantum ex *monita pios*, ex quo sequeretur illud executioni non esse mandandum. Cùm itaque Athanasium in suam communionem susceperit, nihil se canonibus adversum egisse; quoniam sententia excommunicationis nulla erat. Quibus addidit momenta ex visceribus causæ perita, falsitatem nimirum accusationis probatam auctoritate actorum, quam plures Orientis Episcopos à communionem sua non abstinuisse Athanasium, tamen damnationis sententia in eum lata fuisset; tum nolle Episcopos orientales in unum convenire, quamvis per Legatos consensissent ut Papa Iulius universos Episcopos Romam evocaret pro discutienda causa Athanasij. Ait postremò, nihil adversus statuta Nicæni Concilij tentari, si quæ synodus quæpiam statuit, in posteriore retractetur. Alludit autem ad synodum Alexandrinam, cui centum Episcopi interfuerant, in qua damnatus fuit Arrius, cujus causa de integro discussa est in Concilio Nicæno.

III. Sed adnotandum est non dicere Iulium redditas à se fuisse Ecclesias Athanasio & reliquis Episcopis. Nam ea erat questio principalis; quæ reservata erat cognitioni synodi quam Iulius convocaverat rogantibus orientalium Legatis; tamen negarunt dein orientales id se Legatis suis dedisse in mandatis. Sanè iidem orientales in sua epistola synodica sub nomine Concilij Sardicensis edita illud tantum conqueperunt, receptos à Iulio in communionem Athanasium & reliquos Episcopos damnatos: *Ad Iulium Romam perrexit, sed & ad Italia quosdam ipsius partis Episcopos, quos seducens per epistolarum falsitatem, ab eisdem perficit in*

Vide lib. 1. c. 4.
& 1.

Epistola Nicæni
Concilij ad Iulium
Papam.

Scorum. 17. 3. c. 7.
 An. 1765. 1766. 1767.
 1768. 1769. 1770.
 1771. 1772. 1773.
 1774. 1775. 1776.
 1777. 1778. 1779.
 1780. 1781. 1782.
 1783. 1784. 1785.
 1786. 1787. 1788.
 1789. 1790. 1791.
 1792. 1793. 1794.
 1795. 1796. 1797.
 1798. 1799. 1800.

communione receptus est. Quare cum legis apud Sozomenum, Iulium recepisse in suam communionem Athanasium, ac reliquos Episcopos, & unicuique eorum Ecclesiam suam reddidisse, ob curam videlicet universalis Ecclesie quæ ei incumbit propter dignitatem sedis suæ, existimare debes restitutionem illam Ecclesiarum non fuisse factam directè, sed per consequentiam, eò quòd Episcopi illi à Iulio in communionem recepti fuerint velut Episcopi hujus & hujus sedis. *Hominemque non condemnaremus, sed recipere, eumque pro Episcopo, quemadmodum est, haberemus,* inquit Iulius in epistola ad orientales apud Athanasium.

IV. Necessariam esse arbitratus sum discussionem præcipuorum capitum hujus epistolæ, quòd ea, æquè ac verba Sozomeni, perperam hæcenus accepta sint ab iis qui ea laudavere. Contendunt quippe factum Iulij, quod nihil aliud est quàm velut quoddam obsequij genus ad retinendam communionem, à suprema ejus jurisdictione profectum esse, atque illum ea auctoritate cassasse judicia Conciliorum orientalium.

V. Orientales Sardica congregati pertinaciter adherent sententiæ Concilij Antiocheni; causasque secessionis suæ rejiciunt in occidentales, qui adversus veterem Ecclesie consuetudinem cognoscere vellent de causis orientalium. Sic enim aiunt in epistola sua synodica, quæ habetur in Fragmentis Hilarij: *Hanc novitatem moliebantur inducere quam horret vetus consuetudo Ecclesie, ut in Concilio orientales Episcopi quod fortè statuissent, ab Episcopis occidentalibus refricaretur, similiter quidquid occidentalium parium Episcopi, ab orientalibus solveretur. Verum omnium Conciliorum jussè legitimèque actorum decreta firmamanda majorum nostrorum gesta consignant. Nam in urbe Roma sub Novato & Sabellio & Valentino hæreticis factum Concilium, ab orientalibus confirmatum est; & iterum in Oriente sub Paulo Samosateno quod statutum est, ab omnibus est signatum.*

Sed quamvis fuerit orientalium mens manifestè docet epistola Imperatoris Constantij data ad Concilium Ariminense, quod constabat ex Episcopis Occidentis. *Non enim, inquit, de orientalibus Episcopis in Concilio vestro patitur ratio aliquid definiri. Proinde super his tantum quæ ad vos pertinere cognoscit gravitas vestra tractare debetis. Infra: Quæ cum ita sint, adversus orientales nihil statuere vos oportet; aut si aliquid volueritis contra eisdem prædictis absentibus definire, id quod fuerit insurpatum, irritò evanesceat effectu. Non enim illa vires habere poterit definitio cui nostra statuta restantur jam nunc robur & copiam denegari.*

Tom. II.

VI. Negari certè non potest quin aliter ea tempestate visum sit occidentalibus. Verùm longè aberant ab opinione eorum quæ nostra ætate tractarunt de controversiis fidei, qui pronuntiant appellationes Episcoporum orientalium judicandas esse apud urbem Romanam à Summo Pontifice. Nituntur illi, ut ipsi existimant, præjudicio epistolæ Iulij Papæ, quæ extat apud Athanasium, cujus sensum detorquent ad mentem suam, cum tamen ex ea constet jura sedis apostolicæ temperamento quodam prudenter adhibito per eas tempestates explicari solita. Nihil enim aliud ab orientalibus exigebant Iulius & Romana synodus quàm ut causæ Ecclesiarum apostolicarum, in primis verò Alexandrinæ, quoties de depositione Episcoporum earum sedium ageretur, cum Papa & synodo Romana communicarentur antequam synodi orientales cognitionem de iis instituerent, ut communi consensu componi possent magnæ Ecclesie. Quòd si post judicium orientalium querela manifestæ oppressionis deferretur ad synodum occidentalem, tum retractandum esse negotium in Concilio occidentalium & orientalium. Vnde constat in ea epistola non agi de appellatione, sed de prima tantum causæ cognitione, aut revisione, neque excitatam controversiam de omnibus Episcopis, sed de iis tantum qui apostolicis Ecclesiis præsiderent, in primis aurem de Alexandrino, ac tamen judicium reddi non debere à solo Episcopo Romano cum Episcopis occidentalibus, sed ab Episcopis Occidentis & Orientis in unam sententiam conspirantibus. Ista enim colliguntur ex epistola Iulij, qua orientales objurgat in causa Athanasij Episcopi Alexandrini & Marcelli Ancyranij, quos Orientis Concilio damnaverant inconsulto Episcopo Romano. *Oportuit, inquit, scribere omnibus nobis, ut ita ab omnibus quod justum esset decernere tur. Episcopi enim erant, & non vulgares Ecclesie, qui ista patiebantur, sed quas ipsi Apostoli suorum opera ad fidem instruxerant. Cur igitur, & in primis de Alexandrina civitate, nihil nobis scribere voluistis? An ignari estis hanc consuetudinem esse ut primum nobis scribatur, ut postea quòd justum est definiri possit. Quapropter si isthic hujusmodi suspicio in Episcopum concepta fuerat, id hæc ad nostram Ecclesiam referri oportuit.*

Baronius, Bellarminus, & Præmoximus in variis capitulis bar. Replique.

Vide Adde. ad cap. 11. lib. 5.

VII. Magna erat per illas tempestates dignatio Ecclesiarum apostolicarum, id est, earum Ecclesiarum quas Apostoli fundaverant, Alexandrinæ nimirum, Antiochenæ, Ephesinæ, Ancyranæ, quæ metropolis erat Galatiæ, Corinthiensis in Achæia,

Rr ij